

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/14	

FACULTATEA MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0913.1
ASISTENȚA MEDICALĂ GENERALĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină
Proces verbal nr. 16.09.21
Președinte prof. univ., dr.hab.șt.med.
Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină
nr.1
Proces verbal nr. 21.09.21
Decanul Facultății conf. univ., dr.hab.șt.med.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr.2 din 15.09.2021
Șef catedră prof. universitar. dr. hab. șt. med
Ghenadie Curocichin _____

CURRICULUM

**DISCIPLINA: NURSING FUNDAMENTAL ȘI PRINCIPII GENERALE DE
ÎNGRIJIRE**

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Gîțu Lora, asist. univ.

Postica Ludmila, asist. univ.

Muntean Maria, asist. univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/14	

I. PRELIMINARII

De-a lungul anilor, procesul de nursing a evaluat sub influența schimbărilor sociale ajungând să devină în prezent o metodă științifică de activitate a asistenților medicali. Dacă la început asistentul medical desfășura activități care se bazau numai pe prescrierile medicului, ulterior practica de nursing s-a dezvoltat independent, devenind mai complexă. Procesul de nursing constituie cadrul pentru practica acesteia, și presupune luarea deciziilor, asumarea responsabilităților pentru intervențiile efectuate și controlul acțiunilor. Procesul de nursing este un proces organizat și planificat, o metodă rațională de promovare a intervențiilor individualizate în scopul obținerii unei mai bune stări de sănătate pentru individ, familie și comunitate. Fiind centrat pe pacient, el reprezintă o metodă științifică de rezolvare a problemelor actuale și potențiale ale acestuia în funcție de nevoile sale bio-fiziologice, psihologice, socio-culturale și spirituale. Deoarece pacientul este o entitate bine definită, aflat în sisteme variate, iar acțiunile asistentului medical sunt multiple, procesul de nursing este un proces dinamic, în fiecare etapă putând obține noi date despre pacient. Toate etapele procesului de nursing sunt în inter-relație ceea ce-l face să fie un sistem ciclic. Asistenta medicală este responsabilă pentru fiecare etapă. Procesul de nursing este transformat în acțiune prin aplicarea planului de nursing. Acesta este un document scris ce reflectă etapele procesului de nursing, prin intermediul lui se transmit fiecărei asistente medicale date referitoare la pacient și la intervențiile planificate efectuate. Indiferent de terminologia utilizată pentru planul de nursing, acesta trebuie să cuprindă: diagnosticul de nursing, obiectivele, intervențiile și componența de evaluare.

• Misiunea curriculumului în formarea profesională

Obiectivul principal al cursului este înțelegerea rolului asistentei medicale generaliste în implementarea procesului de nursing, formarea abilităților necesare în utilizarea procesului de nursing și dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor de: coordonator de îngrijire, lider al echipei de sănătate, educator pentru sănătate, consultant în îngrijiri medicale și cercetător în procesul de nursing.

- Limba de predare a disciplinei: Română
- Beneficiari: studenții anului I, Facultatea de medicină, specialitatea: Asistență medicală generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		S.02.O.013	
Denumirea disciplinei		Nursing fundamental și principii generale de îngrijire	
Responsabil de disciplină		d.h.ș.m., profesor universitar Ghenadie Curocichin	
Anul	I	Semestrul	II
Numărul de ore total, inclusiv:			180
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	30
Seminare	30	Lucrul individual	90
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	6

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 3/14

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
 - Să identifice teorii și concepte de îngrijire
 - Să asigure internarea și primirea pacientului în staționar
 - Să realizeze transferul pacientului dintr-o secție în alta
 - Să comunice constructiv cu pacienții, aparținătorii acestora și cu echipa de îngrijire
 - Să argumenteze necesitatea schimbării poziției pacientului imobilizat mobilizarea și transportarea pacientului
 - Să cunoască tehnici de alimentare, hidratarea și mineralizare a pacientului grav
 - Să identifice măsuri de prevenire și îngrijire a escarelor
 - Să cunoască metode de evaluare și monitorizare a stării generale a pacientului
 - Să cunoască tehnica măsurării temperaturii corporale și a valorilor saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO2)
 - Să demonstreze tehnica măsurării tensiunii arteriale și tehnica efectuării electrocardiografei
 - Să completeze documentația de evidență și îngrijire a pacientului
- **la nivel de aplicare:**
 - Să aplice tehnici de comunicare constructivă cu pacienții, aparținătorii acestora și cu echipa de îngrijire
 - Să demonstreze tehnica alimentării, hidratării și mineralizării pacientului grav
 - Să monitorizeze și noteze parametrii funcțiilor vitale
 - Să demonstreze tehnica măsurării temperaturii corporale și a valorilor saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO2)
 - Să demonstreze tehnica măsurării tensiunii arteriale și tehnica efectuării electrocardiografei
 - Să completeze, păstreze și să transmită documentația medicală conform actelor normative
- **la nivel de integrare:**
 - Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient; integral și individualizat în funcție de problemele de sănătate a pacientului
 - Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a îngrijirilor la necesitățile pacienților
 - Să evalueze starea generală a pacientului și rezultatele îngrijirilor aplicate
 - Să argumenteze importanța abordării individualizate și holistice a pacientului

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare;
- Competențe TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr.	TEMA	Numărul de ore
-----	------	----------------

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 4/14

d/o		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Aspecte teoretice și principii generale de îngrijire	2	4	6
2.	Comunicarea în procesul de nursing	2	4	6
3.	Internarea și primirea pacientului	2	4	6
4.	Schimbarea lenjeriei de pat și de corp a pacientului imobilizat	2	4	6
5.	Toaleta pacientului imobilizat	2	4	6
6.	Schimbarea poziției pacientului dinamic	2	4	6
7.	Mobilizarea și transportarea pacientului	2	4	6
8.	Escarele de decubit. Conduita asistentului medical în prevenirea și îngrijirea escarelor.	2	4	6
9.	Captarea eliminărilor fiziologice și patologice	2	4	6
10.	Alimentația pacientului	2	4	6
11.	Hidratarea și mineralizarea pacientului	2	4	6
12.	Evaluarea stării generale a pacientului	2	4	6
13.	Termometria. Pulsoximetria	2	4	6
14.	Tehnica măsurării tensiunii arteriale.	2	4	6
15.	Tehnica efectuării electrocardiogramei (EKG)	2	4	6
Total		30	60	90

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Tehnica de spălare pe mâini
- Tehnica îmbrăcatului mănușilor sterile
- Tehnica îmbrăcatului mănușilor nesterile
- Tehnica aplicării/purtării măștilor
- Îmbrăcarea și dezbrăcarea echipamentului de protecție (halat, combinzon, bahili, ochelari)
- Tehnici de comunicare verbală
- Tehnici de comunicare non-verbală
- Tehnica evidenței și mișcării pacienților
- Toaleta pacientului imobilizat
- Schimbarea lenjeriei de pat
- Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat
- Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat
- Schimbarea poziției bolnavului în pat
- Mobilizarea pacientului
- Transferul pacientului
- Tehnica evaluării riscului de apariție a escarelor
- Măsuri de prevenire a escarelor de decubit

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 5/14**

- Tehnica captării eliminărilor fiziologice și patologice
- Tehnica alimentației activă și pasivă
- Observarea și măsurarea respirației
- Măsurarea pulsului
- Pulsoximetria
- Măsurarea TA
- Măsurarea masei corporale
- Măsurarea circumferinței abdominale
- Măsurarea înălțimii
- Tehnica efectuării electrocardiografelei (EKG)

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Aspecte teoretice și principii generale de îngrijire	
• să cunoască despre evoluția îngrijirilor nursing; • să descrie teorii și concepte de îngrijire; • să relateze despre reorientarea serviciilor de sănătate	1. Evoluția îngrijirilor; 2. Teorii și concepte de îngrijire: conceptul holistic, modelul conceptual al Virginiei Henderson, Abraham Maslow, Hildegard Peplau, Ida Jean Orlando, Dorothy Johnson, Dorothea Orem, modelul conceptual Levine, Imogene King 3. și modelul conceptual Betty Neuman; 4. Reorientarea serviciilor de sănătate.
Tema 2. Comunicarea în procesul de nursing	
• să cunoască tehnici de comunicare; • să identifice barierele în comunicare; • să recunoască importanța comunicării Asistent medical – Pacient/Aparținător; • să demonstreze abilități de gestionare a nemulțumirilor; • să argumenteze importanța comunicării cu echipa medicală.	1. Decalogul comunicării; 2. Ascultare activă, transmitere feedback; 3. Limbajul verbal, paravebal, non-verbal; 4. Barierele capabile să împiedice o conversație; 5. Comunicarea Asistent medical – Pacient/Aparținător; 6. Comunicarea la telefon, prin e-mail; 7. Gestionarea nemulțumirilor; 8. Comunicarea cu Echipa medicală.
Tema 3. Internarea și primirea pacientului	
• să cunoască efectuarea evidenței și mișcării pacienților; • să relateze despre internarea, externarea sau transferul pacientului în alte secții sau spitale;	1. Asigurarea evidenței și mișcării pacienților; 2. Internarea pacientului; 3. Transferul pacientului în alte secții sau spitale; 4. Externarea pacientului din spital;
Tema 4. Schimbarea lenjeriei de pat și de corp a pacientului imobilizat	
• să cunoască tehnicile de schimbare a lenjeriei patului fără pacient la pat și cu pacient imobilizat la pat; • să demonstreze schimbarea lenjeriei de corp la pacientul imobilizat.	1. Schimbarea lenjeriei patului neocupat (fără pacient); 2. Schimbarea lenjeriei patului ocupat de pacient imobilizat; 3. Schimbarea lenjeriei de corp la pacientul imobilizat (pijamalei, cămășii).
Tema 4. Toaleta pacientului imobilizat	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 6/14**

Obiective	Unități de conținut
• să relateze despre importanța efectuării toaletei pacientului imobilizat; • să descrie tehnica băii generale și toaletei parțiale a pacientului la pat.	1. Baia generală și parțială a pacientului la pat; 2. Îngrijirea ochilor, mucoasei nazale, urechilor; 3. Îngrijirea cavității bucale, protezelor dentare; 4. Îngrijirea unghiilor; 5. Îngrijirea părului.
Tema 6. Schimbarea poziției pacientului adinamic	
• să cunoască metode de prevenție a complicațiilor posibile: (escare, tromboze, încetinirea tranzitului intestinal); • să descrie tehnicile de schimbare a poziției pacientului adinamic.	1. Schimbarea poziției din decubit dorsal în decubit lateral; 2. Schimbarea poziției din decubit lateral în decubit dorsal; 3. Schimbarea poziției din decubit dorsal în poziție șezând; 4. Reașezarea pacientului în decubit dorsal din poziția șezând; 5. Readucerea pacientului alunecat din poziție semișezând sau șezând.
Tema 7. Mobilizarea și transportarea pacientului	
• să cunoască poziția pacientului în pat; • să descrie tehnica mobilizării și transportării pacientului; • să relateze despre observarea poziției pacientului în pat.	1. Poziția pacientului în pat activă, pasivă, forțată (impusă de boală, tratament, proceduri); 2. Mobilizarea și transportul pacientului; 3. Transferul pacientului din pat în fotoliu rulant și invers; 4. Observarea poziției pacientului în pat.
Tema 8. Escarele de decubit. Conduita asistentului medical în prevenirea și îngrijirea escarelor.	
• Să cunoască factorii favorizanți și etapele de formare a escarelor; • Să recunoască regiunile expuse escarelor și riscurile de apariție a acestora; • Să relateze despre măsurile de prevenire și îngrijire a escarelor.	1. Etapele de formare a escarelor; 2. Factori favorizanți; 3. Regiuni expuse escarelor; 4. Evaluarea riscului de apariție a escarelor; 5. Prevenirea escarelor de decubit; 6. Îngrijirea escarelor.
Tema 9. Captarea eliminărilor fiziologice și patologice	
• să cunoască obiectivele procedurilor; • să pregătească materialele necesare procedurii; • să descrie efectuarea procedurilor și îngrijirea ulterioară a pacientului; • să reorganizeze locul de muncă; • să descrie notarea procedurii; • să relateze despre evaluarea eficacității procedurii.	1. Captarea urinei; 2. Colectarea materiilor fecale; 3. Captarea sputei și a vărsăturilor; 4. Obiectivele procedurii; 5. Pregătirea materialelor necesare și pregătirea pacientului; 6. Efectuarea procedurilor și îngrijirea ulterioară a pacientului; 7. Reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii; 8. Evaluarea eficacității procedurii.
Tema 10. Alimentația pacientului	
• să cunoască tehnicile alimentației activă și pasivă; • să descrie tehnica alimentației prin gastrostomă și prin sonda nazogastrică.	1. Alimentația activă și pasivă; 2. Alimentația prin gastrostomă; 3. Alimentația prin sondă nazogastrică; 4. Obiectivele procedurii; 5. Pregătirea materialelor necesare și pregătirea pacientului; 6. Efectuarea procedurilor și îngrijirea ulterioară a pacientului;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 7/14

Obiective	Unități de conținut
	7.Reorganizarea locului de muncă, notarea procedurii; 8.Evaluarea eficacității procedurii.
Tema 11. Hidratarea și mineralizarea pacientului	
• să cunoască necesitățile hidrice și minerale ale pacientului; • să identifice tulburările electrolitice și a fluidelor pacientului; • să descrie căile de hidratare a organismului.	1.Stabilirea necesităților hidrice și minerale ale pacientului; 2.Tulburări ale fluidelor; 3.Tulburări electrolitice; 4.Căi de hidratare a organismului.
Tema 12. Evaluarea stării generale a pacientului	
• să argumenteze comportamentul pacientului în diferite situații; • să recunoască apariția unor manifestări patologice la pacient.	1.Urmărirea comportamentului pacientului: poziția pacientului în pat, expresia feței, starea de conștiență, starea psihică, pofta de mâncare și somnul pacientului; 2.Evaluarea tegumentelor și mucoaselor vizibile ale pacientului: transpirația, culoarea tegumentelor, edemul, durerea, mișcările involuntare ale pacientului.
Tema 13. Termometria. Pulsoximetria	
• să definească noțiunile tematice; • să enumere factorii care influențează temperatura corpului; • să cunoască tehnica măsurării temperaturii și locurile de măsurare; • să reprezinte grafic parametri fiziologici în foaia de temperatură; • să descrie valorile saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO₂); • să cunoască tehnica de măsurare a saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO₂).	1.Scopul măsurării temperaturii corpului; 2.Factori care influențează temperatura; 3.Locul de măsurarea temperaturii corporale; 4.Valori normale în funcție de locul de măsurare, hipotermia, hipertermia; 5.Dispozitive de măsurare a temperaturii; 6.Materiale necesare pentru măsurarea temperaturii cu termometru clasic; 7.Pregătirea pacientului; 8.Tehnica măsurării temperaturii la axilă, în cavitatea bucală, măsurarea temperaturii rectale; 9.Reprezentarea grafică în foaia de temperatură; 10. Definirea pulsoximetriei; 11. Valorile saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO₂); 12. Tipuri de pulsoximetru; 13. Tehnica măsurării saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO₂).
Tema 14. Tehnica măsurării tensiunii arteriale.	
• să descrie pregătirea pacientului și tehnica măsurării tensiunii arteriale; • să relateze despre reprezentarea grafică a tensiunii arteriale în foaia de temperatură; • să cunoască valorile orientative a tensiunii arteriale după categorii de vârstă; • să identifice stadiile hipertensiunii arteriale și cauzele care pot	1.Scopul măsurării tensiunii arteriale (TA), loc de măsurare; 2.Materiale necesare pentru măsurarea tensiunii arteriale; 3.Pregătirea pacientului pentru măsurarea tensiunii arteriale; 4.Tehnica măsurării tensiunii arteriale cu tensiometru manual; 5.Reprezentarea grafică a tensiunii arteriale în foaia de temperatură; 6.Rezultatele normale ale tensiunii arteriale; 7.Valori orientative pe categorii de vârstă; 8.Stadiile hipertensiunii arteriale; 9.Cauzele care pot duce la modificările tensiunii arteriale;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 8/14**

Obiective	Unități de conținut
modifica valorile tensiunii arteriale; • să argumenteze importanța educației pacientului.	10. Educația pacientului.
Tema 15. Tehnica efectuării electrocardiogramei (EKG)	
• să cunoască scopul efectuării electrocardiogramei; • să identifice echipamentul necesar pentru efectuarea electrocardiogramei; • să demonstreze tehnica efectuării electrocardiogramei.	1.Scop efectuării electrocardiogramei; 2.Materiale necesare pentru efectuarea electrocardiogramei; 3.Pregătirea echipamentului necesar; 4.Pregătirea pacientului către efectuarea electrocardiogramei; 5.Poziționarea electrozilor de pe membre și precordiali; 6.Tehnica efectuării electrocardiogramei (EKG).

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

CPG1. Cultură, etică și valori. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare

CPG2. Eficiență profesională și lucrul în echipă. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

CPG3. Practica bazată pe evidențe și cercetare. Utilizarea cunoștințelor actuale bazate pe dovezi, inclusiv rezultatele cercetării, pentru ghidarea activității practice. Organizarea și executarea cercetărilor științifice în domeniu. Selectarea materialelor și resurselor științifice metodelor de cercetare, efectuarea experimentelor, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborarea și susținerea discursurilor, prezentărilor în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerență în expunere și corectitudine științifică; participare în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice.

CPG4. Realizarea activității de educație. Efectuarea educației pentru sănătate la nivel de comunitate. Cunoașterea și aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Stabilirea scopului și obiectivelor instruirii și /sau evaluării. Determinarea formelor optimale de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Elaborarea planurilor de lucru, materialelor metodice pentru procesul de educație și instruire cu elevii/studenții.

Competențe profesionale specifice

CPS1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale. Dobândirea de cunoștințe și know-how independent prin procesul de învățare formal și informal. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

CPS2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, promovarea sănătății,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 9/14	

consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protecția sănătății și stării de bine ale persoanelor și grupurilor de care se îngrijește. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de comorbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.

CPS3. Realizarea procedurilor clinice. Experiență clinică adecvată, pentru efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale.

CPS4. Îngrijire în asistență medicală (nursing). Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementare îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare. Implementarea fundamentelor, principiilor teoretice și metodologice nursing, bazându-se pe intervențiile nursing realizate în funcție de dovezile științifice și resursele disponibile.

CPS5. Luarea deciziilor. Aplicarea abilităților de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor nursing în contextul profesional al îngrijirii. Analizarea și identificarea prealabilă a problemelor, facilitând identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și calitatea muncii desfășurate.

CPS6. Dezvoltare și leadership. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Motivarea pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor.

Competențe transversale:

CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.

CT 2. Comunicarea eficientă. Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale.

CT 3. Competențe digitale. Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.

CT 4. Toleranță și respect pentru diversitate. Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă prin conlucrarea cu toți angajații și beneficiarii de la toate nivelurile; valorificarea și încorporarea contribuțiilor persoanelor din medii diferite; precum și să arate respect pentru opiniile și ideile celorlalți.

CT 5. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și la nivel de comunitate. Aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizare a muncii în echipă.

Finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate prin evaluări curente și finale conform Planului de învățământ. Evaluarea pe parcursul studiilor se realizează prin câteva modalități:

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 10/14**

Finalități de studiu

- Să identifice teorii și concepte de îngrijire
- Să asigure internarea și primirea pacientului în staționar
- Să realizeze transferul pacientului dintr-o secție în alta
- Să comunice constructiv cu pacienții, aparținătorii acestora și cu echipa de îngrijire
- Să realizeze schimbarea poziției pacientului imobilizat
- Să efectueze mobilizarea și transportarea pacientului
- Să realizeze alimentarea, hidratarea și mineralizarea pacientului grav
- Să realizeze măsuri de prevenire și îngrijire a escarelor
- Să evalueze starea generală a pacientului
- Să monitorizeze și noteze parametrii funcțiilor vitale
- Să demonstreze tehnica măsurării temperaturii corporale și a valorilor saturației în oxigen a hemoglobinei (SpO2)
- Să demonstreze tehnica măsurării tensiunii arteriale și tehnica efectuării electrocardiogramei
- Să completeze, păstreze și să transmită documentația medicală conform actelor normative
- să reacționeze prompt la situațiile neprevăzute, inclusiv în situațiile de urgență, excepționale și criză unanitară.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Pliant informațional	✓ Selectarea subiectului, pliantul trebuie să trateze doar un subiect; ✓ Calitatea și accesibilitatea informației în limbajul pacientului, utilizarea terminologiei de popularizare; ✓ Folosirea imaginilor argumentative, clar vizibile, prezența datelor statistice actuale, care să ilustreze mesajul cheie; Actualitatea informației, structurat (ierarhic și logic)	Prezentarea pliantului în varianta electronică	
2.	Referat	✓ Selectarea temei; ✓ Foaia de titlu; ✓ Planul; ✓ Actualitatea subiectului abordat; ✓ Gradul de studiere a subiectului, conținuturi relevante, actuale; ✓ Metode de investigare aplicate; ✓ Rezultate obținute; ✓ Concluzii; ✓ Surse bibliografice.	Prezentarea referatului în varianta electronică	
3.	Prezentare Power Point	✓ Selectarea temei; ✓ Nu se folosesc efecte pentru tranziția între sliduri; ✓ O idee centrată pe slide, maxim șase	Capacitatea de a prezenta tema clar, structurat și să ilustreze mesajul cheie.	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 11/14**

		linii text, maxim șase cuvinte pe linie de text; ✓ Nu se va repeta ceea ce se va spune oral; ✓ Se va aplica creativitatea și imaginația; ✓ Simplitate: o idee bine scrisă, împreună cu o imagine care face mai mult decât cuvinte; ✓ Nu se aplică scrisul pe imagini; ✓ Se folosesc imagini de calitate.		
4.	Studiu de caz	✓ Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; ✓ Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; ✓ Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat; ✓ Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză; ✓ Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului de caz analizat; ✓ Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea; ✓ Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului; ✓ Originalitatea studiului de caz, a formulării și a realizării; ✓ Individualizarea (să nu fie lucruri copiate);	Prezentarea studiului de caz, aprecierea critică, judecată personală a studentului.	
5.	Plan de îngrijire	✓ Formă tabelară scrisă a procesului de îngrijire; ✓ Să cuprindă minim 4 categorii de informații; ✓ Lista cu problemele de dependență; ✓ Obiectivele de îngrijire; ✓ Intervențiile/măsurile de îngrijire care urmează a fi aplicate; ✓ Reevaluare/evaluarea intervențiilor aplicate.	Prezentarea planului de îngrijire, cu prezența informației ample.	
6.	Fișa cu algoritmul tehnicilor însușite la disciplină	✓ Corectitudinea ordonării activității tehnicilor însușite; ✓ Corespunderea descrierii succesiunii aproximativ fixă a operațiunilor relatate de student cu argumentarea acestora.	Prezentarea fișei în varianta electronică.	

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 12/14

• **Metode de predare și învățare utilizate**

Strategiile didactice sunt modalități de îmbinare eficientă a metodelor cu mijloacele de învățământ, cu modul de organizare a conținutului, cu formele de activitate (frontal, de grup, individual), cu modul de prezentare a informațiilor (problematizare, descoperire, etc), cu dirijarea activității (direct, indirect, algoritmic) și cu formele de evaluare (inițială, formativă, finală).

Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor.

Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei *Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională* se pune accent pe:

- crearea situațiilor de motivare a studentului pentru activitatea de cunoaștere;
- oferirea oportunităților fiecărui student de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- favorizarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- cultivarea independenței cognitive, a autonomiei în învățare;
- formarea la studenți a unor atitudini și comportamente conform valorilor profesionale, general-umane și naționale.

În acest context, punem accent pe:

- strategii didactice *relevante*, construite în baza situațiilor reale din viața profesională;
- strategii *inductive* – studenții rezolvă probleme, iau decizii în baza unor cazuri/probleme concrete;
- strategii *active* – studenții învață prin acțiune, implicare;
- strategii bazate pe *colaborare* - activități în grupuri și prin cooperare;
- strategii *interactive* – discuții dirijate și dezbateri;
- strategii *critice* – studenții sânt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

Atenționăm ca în cadrul studierii disciplinei să se respecte exigențele învățării de durată, cum ar fi: utilizarea unor strategii didactice, care pun accent nu doar pe acumularea unor cunoștințe, ci și pe formarea/consolidarea continuă a deprinderilor, dezvoltarea capacității de autoevaluare, folosirea strategiilor interactive bazate pe alternarea formelor de activitate individuală, în perechi și în grup cu formarea la studenți a abilităților de cooperare.

Forma de organizare se referă la modul/maniera de lucru în care se realizează activitatea *binomului profesor-student*, mod de lucru cu grupul sau individual.

Din punct de vedere funcțional sunt considerate sisteme de organizare a activității de predare-învățare, în cadrul cărora se vehiculează conținuturi și se fructifică obiectivele educației în lumina principiilor didactice prin intermediul metodelor și mijloacelor didactice. Ele sunt cele care îmbină armonios activitatea de predare cu cea de învățare, corelându-le permanent și realizând un consens.

Raportată la modul în care se realizează relația profesor-student și la numărul de participanți la activitate se pot desemna formele de desfășurare a procesului didactic: frontale, în perechi de grup și individuale:

- *activități frontale* – lecții prelegeri, vizionarea de filme didactice etc.;
- *activități în perechi* – evaluare reciprocă;
- *activități de grup* – consultații, exerciții independente, cercul științifico-practic studentesc, întâlniri cu specialiștii, concursuri, sesiuni de comunicări, dezbateri pe teme de specialitate;
- *activități individuale* – munca independentă, studiul individual, efectuarea temelor pentru acasă, pregătirea și susținerea unor comunicări, pregătirea pentru examen.

Formele de organizare a activității didactice sunt complementare și se pot desfășura concomitent, în funcție de obiectivele și conținutul didactic. Educarea studenților de a practica ei înșiși cât mai multe forme ale învățării se soldează cu efecte pozitive.

Metodele de învățământ sunt o componentă importantă a strategiilor didactice, a tehnologiilor didactice, reprezintă sistemul de căi, procedee, tehnici, mijloace adecvate de instruire, care asigură desfășurarea și finalizarea de performanțe și eficiență a procesului de învățământ. Trecerea la o metodologie actuală, centrată pe student, implică studentul în procesul de învățare mai activă, acțională.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 13/14	

Mijloacele didactice prezintă ansamblul instrumentelor materiale, naturale sau tehnice, selectate și adaptate pedagogic la nivelul metodelor și procedeele de instruire, pentru realizarea eficientă a sarcinilor de predare-învățare-evaluare.

Introducerea în practica didactică a mijloacelor de învățământ, facilitează desfășurarea activității de predare-învățare și realizarea obiectivelor instructive-educative prestabilite. Psihopedagogia mijloacelor de învățământ recomandă integrarea lor în activitatea didactică, pentru valoarea lor formativă, pentru facilitarea procesului de formare a competențelor profesionale, pentru valoarea demonstrativă și intuitivă a acestor surse de informare, pentru actualizarea informației, pentru avantajul transmiterii unui volum mare de informații. Utilizarea mijloacelor didactice la disciplină (mijloace didactice vizuale, auditive, audiovizuale) contribuie la sporirea eficienței procesului de învățare prin:

- aprofundarea proceselor de analiză și sinteză;
- clasificarea aspectelor insuficient sesizate prin lectura imaginii;
- asigurarea pătrunderii prin gândire a celor repetate;
- formarea la studenți a unei viziuni de ansamblu asupra celor studiate;

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei*

Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă:

- testare (pre-test, post-test)
- studiu de caz
- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed- back
- evaluări scrise generale și specifice

Finală:

- Evaluarea deprinderilor practice pe mulaje
- Examen oral
- Test asistat la computer

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 14/14	

9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Baghiu, V. *Teoria și practica nursing*. Vol.I. Editura Cartea medicală București 2018. ISBN 978-973-160-120-5
2. Rogoza, L. *Tehnici și manopere pentru asistenți medicali*. Brașov: Editura Libris Editorial 2017; ISBN 978-606-8814-43-8
3. Titircă, L. *Manual de îngrijiri speciale*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2006
4. Titircă, L. *Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2005.
5. Udma, F. *Proceduri de nursing*, vol.I, vol.II. Editura Ex Pomto-Constanța, 2009; ISBN vol.I 978-973-644-702-2; ISBN vol.II 978-973-644-833-6

B. Suplimentară

1. Cartaleanu, T., Cosovan, O., Goraș-Postică, V., Lîsenco, Ș., Scifos, L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Centru educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2016
2. Chiuțu, L. *Nursingul pacientului critic*. Editura Sitech Craiova Romania, 2009. ISBN 978-606-530-320-1
3. E.Gulie, *Cercetarea în Nursing*, Editura Reprograf, Craiova, 2008
4. Moraru, L. I.Măriucă, *Bazele teoretice și practice ale îngrijirii omului sănătos și bolnav*, Editura Universul, București, 2005.
5. Mozes, C., *Tehnici de îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Medicală, București, 2007.
6. Smeltzer, C. Suzanne, Bare, Brenda G. *Medical Surgical Nursing*, USA 1992, 2005.
7. Titircă, L. *Breviar de explorări funcționale*, Editura Medicală, București, 2007.
8. Titircă, L. *Ghid de Nursing cu tehnici de evaluare și îngrijiri corespunzătoare nevoilor fundamentale*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2008; ISBN 978-973-160-010-9.